

Міністерство освіти і науки України

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Кафедра теорії і практики початкової освіти

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

до навчальної дисципліни

**ЕЛЕКТРОННИЙ КОНТЕНТ НАВЧАННЯ МИСТЕЦЬКИХ
ДИСЦИПЛІН У ВНЗ**

підготовки здобувачів ступеня вищої

освіти магістр

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 013 Початкова освіта

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізації: «Інформатика», «Англійська мова», «Музика»,

«Хореографія»

(назва спеціалізацій)

Слов'янськ – 2016 р.

ЗМІСТ

навчально-методичних матеріалів
до навчальної дисципліни
«Електронний контент навчання мистецьких дисциплін у ВНЗ»
підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістр
спеціальності 013 Початкова освіта
спеціалізації “Інформатика”, “Англійська мова”, “Музика”, “Хореографія”

1. Навчальна програма навчальної дисципліни.
2. Інструктивно-методичні матеріали до практичних (семінарських, лабораторних) занять із навчальної дисципліни.
3. Дидактичне забезпечення самостійної роботи здобувачів.
4. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів.

Міністерство освіти і науки України

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Кафедра теорії і практики початкової освіти

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ЕЛЕКТРОННИЙ КОНТЕНТ НАВЧАННЯ МИСТЕЦЬКИХ
ДИСЦИПЛІН У ВНЗ**
(назва навчальної дисципліни)

**підготовки здобувачів ступеня вищої
освіти магістр**
(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 013 Початкова освіта
(шифр і назва спеціальності)

**спеціалізації: «Інформатика», «Англійська мова», «Музика»,
«Хореографія»**
(назва спеціалізацій)

Слов'янськ – 2016 р.

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО КАФЕДРОЮ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДЕРЖАВНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

УКЛАДАЧ ПРОГРАМИ:

Гаврілова Л. Г. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і практики початкової освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет».

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Сергієнко В. П. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри комп'ютерної інженерії Інституту інформатики НПУ імені М. П. Драгоманова;

Бондаренко Т. М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і практики початкової освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет».

Рекомендовано до впровадження
науково-методичною радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«17» лютого 2016 р.
протокол № 2

Перший проректор _____ Набока О. Г.

ВСТУП

Навчальна програма дисципліни «Електронний контент навчання мистецьких дисциплін у ВНЗ» складена відповідно до освітньої програми та навчального плану підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» за спеціальністю 013 Початкова освіта.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є зміст електронного контенту з використанням мультимедіа та технологій дистанційного навчання для забезпечення викладання мистецьких дисциплін вищої школи.

Міждисциплінарні зв'язки: «Сучасні інформаційні технології», «Технології навчання освітньої галузі «Мистецтво».

Програма навчальної дисципліни містить такі змістові модулі:

1. Теоретичні засади використання електронних засобів навчання мистецьких дисциплін у ВНЗ.
2. Методика розроблення й застосування електронних (мультимедійних) навчальних засобів в курсах мистецького циклу підготовки майбутніх учителів початкової школи.

1. Мета і завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни «Електронний контент навчання мистецьких дисциплін у ВНЗ» є підготовка майбутніх учителів початкових класів та викладачів вищої школи до використання електронних навчальних засобів, зокрема засобів мультимедіа, у професійній діяльності, зокрема на предметах освітньої галузі “Мистецтво”, а також формування навичок створення й практичного застосування мультимедійних навчальних засобів у викладанні дисциплін мистецького циклу, розвиток мотивації здобувачів вищої освіти до професійного самовдосконалення й саморозвитку.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Електронний контент навчання мистецьких дисциплін у ВНЗ» є:

- надання здобувачам вищої освіти необхідної науково-методичної інформації для систематизації та поглиблення знання методик викладання дисциплін мистецького циклу, надання загальнотеоретичних і методичних знань з використання електронних навчальних засобів, зокрема засобів мультимедіа, на предметах освітньої галузі “Мистецтво” у початковій школі;
- озброєння майбутніх учителів початкових класів знаннями про вимоги до створення електронних навчальних засобів;
- удосконалення умінь і навичок майбутніх фахівців початкової освіти користування комп’ютерною технікою та мультимедійними освітніми ресурсами, раціонального їх застосування в майбутній професійній діяльності;
- формування вмінь використовувати мультимедійне програмне забезпечення для підготовки та проведення занять мистецького циклу, виховних заходів тощо;
- формування навичок відбору та створення власного електронного (мультимедійного) контенту до мистецьких дисциплін;
- здійснення пошуку та відбору інформації в глобальній мережі Інтернет; вміння активно працювати в інформаційно-комунікаційному педагогічному середовищі.

1.3. За результатами вивчення дисципліни у здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

загальні:

- загальнокультурна компетентність: знання про особливості національної та загальнолюдської культури, духовно-моральні основи життя людини й людства, окремих народів; культурологічні основи сімейних, соціальних, суспільних явищ і традицій, усвідомлення ролі науки та релігії в

житті людини, їх впливу на світ; культурологічне й загальнолюдське розуміння світу;

– інформаційна компетентність: здатність умілої роботи з інформацією, вибудовування послідовності вирішення проблеми, використання програмного забезпечення, мережевих ресурсів для проведення аналізу і пошуку розв'язання обраних проблем, підтримання контактів з колегами та підвищення професійного рівня; вироблення навичок, необхідних для створення нових знань (навичок, що забезпечують комунікацію, співпрацю, експериментування, критичне мислення, творчість), умінь розробляти навчальні посібники і заняття з використанням ІКТ, виробляти в учнів навичок критичного мислення з допомогою ІКТ, застосовувати інновації, забезпечені засобами ІКТ;

– комунікативна компетентність: знання необхідних мов, способів взаємодії з оточуючими й окремими людьми та подіями, навички роботи у групі, відігравання різних соціальних ролей у колективі; вміння презентувати себе, написати лист, анкету, заяву, поставити запитання, вести дискусію та ін.; вміння вступати в комунікацію (спілкування), бути зрозумілим, спілкування без обмежень;

– акмеологічна компетентність: засвоєння способів духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; прагнення до безперервного самопізнання, розвитку необхідних сучасній людині особистісних якостей, формування психологічної грамотності, культури мислення та поведінки.

спеціальні:

– компетентність у галузі комп'ютерних (мультимедійних) технологій: наявність системи знань існуючого електронного контенту навчання мистецьких дисциплін у ВНЗ та готовність до їх застосування на практиці; сформовані навички аналізу наявних мультимедійних навчальних засобів; розвинені вміння й навички роботи з програмним забезпеченням для роботи з електронним контентом з різних видів мистецтва та мистецьких

дисциплін; готовність до самостійного створення електронних навчальних засобів для забезпечення викладання дисциплін мистецького циклу у ВНЗ;

– предметно-мистецька компетентність: знання й розуміння художньої мови різних видів мистецтва, розвинені навички художнього сприймання, володіння навичками аналізу та інтерпретації творів мистецтва;

– методична компетентність: знання методик викладання дисциплін освітньої галузі “Мистецтво” (музики, образотворчого мистецтва, інтегрованого курсу “Мистецтво”) у початковій школі, а також мистецьких дисциплін у ВНЗ з використанням електронних (мультимедійних) навчальних засобів.

На вивчення навчальної дисципліни відведено 90 годин / 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Теоретичні засади використання електронних засобів навчання мистецьких дисциплін у ВНЗ

Тема 1. Вступ. Електронні освітні ресурси. Можливості технології мультимедіа в представленні інформації з мистецьких дисциплін

Визначення поняття «Електронний освітній ресурс». Види електронних освітніх ресурсів, їх класифікація.

Характеристика основних принципів організації мультимедійних навчальних засобів із мистецьких дисциплін: представлення інформації за допомогою комбінації багатьох середовищ, що сприймаються людиною; поєднання тематичних блоків за допомогою гіперзв’язків; простий та художній інтерфейс продукту та ін.

Програмні та апаратні засоби мультимедійних технологій із мистецьких дисциплін. Компоненти мультимедіа. Можливості технічних мультимедійних засобів у представленні мистецької інформації.

Програми для обробки аудіального та візуального матеріалу. Загальний огляд програм, які забезпечують успішну реалізацію навчально-виховного процесу дисциплін мистецького циклу: програми для обробки звукових та відеофрагментів (Nero Wave Editor, Nero Vision), графічні редактори Paint, GIMP, Photo Pos Pro. Робота викладача у програмі Windows Movie Maker.

Тема 2. Електронні навчальні засоби з мистецьких дисциплін: визначення, класифікація. Огляд мультимедійних навчальних засобів із мистецтва для початкової школи

Визначення поняття “електронні навчальні засоби (МНЗ) з мистецьких дисциплін”. Переваги та недоліки мультимедійних засобів навчання мистецьких дисциплін у порівнянні з традиційними.

Класифікація МНЗ із мистецьких дисциплін. Значення, роль і місце кожного виду мультимедійних навчальних засобів у системі навчання мистецьких дисциплін.

Мультимедійні підручники і посібники (програмні педагогічні засоби) з навчання музики, образотворчого мистецтва, культурологічних та естетико-історичних дисциплін.

Інформаційно-довідникові мультимедійні видання (енциклопедії “Шедеври класичної музики”, “Шедеври живопису”, “Енциклопедія театру”, “Енциклопедія кіно”, “Музичні інструменти”, “Sonata”, “Перлини української культури” та ін., галереї, віртуальні екскурсії, Інтернет-ресурси).

Тренажери мистецьких навичок та школи гри на музичних інструментах (eMedia My Piano, Interactive Piano Course, eMedia Piano and Keyboard Method, школи гри на гітарі, тренажер музичного слуху EarMaster Pro 5 Rus). Навчання мистецтву он-лайн.

Дитячі ігрові навчально-розвивальні видання з різних видів мистецтва. Класифікація мистецьких комп’ютерних ігор за метою гри (розвивальні, навчальні, діагностуючі). Ознайомлення з ігровими навчально-розвивальними мультимедійними засобами з мистецтва (“Школа музики. Чарівний диск домовичка Бу”, “Школа малювання. Чарівний альбом

домовичка Бу”, “Clifford/ Кліффорд. Угадай мелодію”, “Мурзилка. Загублена мелодія”, “Мурзилка. Малюємо казку”, розвивальні ігри із серії “Принцеса Ліліфі”, ігри-розмальовки, ігрові графічні редактори, відео уроки з ігровими завданнями).

Тестові програми контролю мистецьких знань і умінь з використанням засобів мультимедіа: “Конструктор тестів 3.3”, MyTest X, Універсальний тест UniTest System.

Мультимедійні тести у програмі MS PowerPoint.

Змістовий модуль 2

Методика розроблення й застосування електронних (мультимедійних) навчальних засобів у курсах мистецького циклу підготовки майбутніх учителів початкової школи

Тема 3. Освітня галузь “Мистецтво” у початковій школі. Структура уроків мистецького циклу. Методика створення й використання електронних навчальних засобів з мистецтва у початкових класах

Мета освітньої галузі “Мистецтво”. Зміст предметних мистецьких компетентностей. Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів з освітньої галузі “Мистецтво”. Урок мистецтва у школі. Його специфіка. Структура уроків музики, образотворчого мистецтва, інтегрованого курсу “Мистецтво” у початковій школі.

Програмні педагогічні засоби з музики, образотворчого мистецтва, інтегрованого курсу “Мистецтво” у початковій школі: структурні особливості побудови мультимедійних уроків.

Мультимедійний урок музичного мистецтва: специфіка використання ППЗ на різних етапах уроків. Види мультимедійних уроків музики.

Структура мультимедійного уроку образотворчого мистецтва у початковій школі. Види мультимедійних уроків образотворчого мистецтва. Методи і прийоми використання ППЗ.

Структурно-типологічні особливості проведення уроків інтегрованого курсу “Мистецтво” із застосуванням ППЗ.

Створення мультимедійних презентацій у програмі PowerPoint 2007.

Опрацювання програм для створення електронного контенту уроків мистецтва у початковій школі.

Тема 4. Електронні навчальні засоби в курсах з музичного мистецтва у ВНЗ

Аналіз наявних електронних навчальних засобів. Школи гри на музичних інструментах (eMedia My Piano, Interactive Piano Course, eMedia Piano and Keyboard Method, школи гри на гітарі), тренажери музичного слуху (EarMaster Pro 5 Rus). Навчання музики онлайн.

Навчально-ігрова мультимедійна продукція для дітей молодшого шкільного віку: ознайомлення з музичними програмами “Дракоша у світі музики”, “Музичний клас”, “Чарівна флейта. Граємо з музикою Моцарта”, “Аліса і пори року. Граємо з музикою Вівальді”, “Лускунчик. Граємо з музикою П. І. Чайковського”, “Дитяча колекція: Видатні композитори світу”, “Скоро до школи. Розвиваємо музичні здібності”, “Каміль Сен-Санс. Карнавал тварин”. Методи і прийоми використання мультимедійних навчальних засобів на різних етапах уроків музики та у різних видах музичної діяльності молодших школярів.

Забезпечення електронними навчальними засобами курсів “Методики навчання музики”, “Історії музичного мистецтва”, “теорії музики і сольфеджіо”, “Аналіз музичних творів”, “Хорознавство” та ін. музичних історико-теоретичних та методичних дисциплін у ВНЗ.

Опрацювання електронного контенту для власних мультимедійних навчальних засобів з мистецтва.

Конструювання мультимедійних тестів: конструктор тестів в MS PowerPoint, комп'ютерні програми MyTestX, універсальний тест тощо.

Тема 5. Електронні навчальні засоби в курсах образотворчого мистецтва та інших мистецьких дисциплінах у ВНЗ

Електронні навчальні засоби з образотворчого мистецтва. Інформаційно-довідкові видання. Навчально-ігрові програми для школярів “Вчимося розуміти живопис”, “Азбука мистецтва. Як навчитися розуміти картину”, розмальовки, графічні редактори, сюжетні ігри, дитячі енциклопедичні видання “Дитяча колекція. Видатні художники світу”, “Дитяча колекція. Вчимося малювати”, “Прогулянки Лувром”, “Енциклопедія школяра: Мистецтво та архітектура”. Методичні поради з використання мультимедійних навчальних засобів на уроках образотворчого мистецтва у початковій школі.

Забезпечення електронними навчальними засобами курсів “Технологій освітньої галузі “Мистецтво”, “Історії української культури”, “Образотворчого мистецтва з методикою викладання”, “Основ сценічного та екранного мистецтв”, “Хореографії з методикою викладання” та ін. мистецьких дисциплін у ВНЗ

Робота викладача у програмі Windows Movie Maker.

3. Рекомендована література

1. Базелюк О. Мультимедіа – технологія – мистецтво / О. Базелюк // Мистецтво і освіта. – 2008. – № 3. – С. 16 – 18.
2. Белявіна Н. Д. Педагогічні умови використання комп'ютерних технологій на початковому етапі музичної освіти : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. – К.: Київський держ. ун-т культури і мистецтв, 1999. – 18 с.
3. Василенко Е. В. Шляхи застосування комп'ютерних технологій на уроках музичного мистецтва / Е. В. Василенко // Мистецтво в школі. – 2010. – № 1(13). – С. 3 – 5.

4. Гаврілова Л. Г. Мультимедійні засоби з образотворчого мистецтва та їх використання на уроках інтегрованого курсу “Мистецтво” у початкових класах : метод. посіб. для студ. спец. 7.01010201 – Початкова освіта / Л. Г. Гаврілова. – Слов’янськ : ДДПУ, 2012. – 89 с.

5. Гаврілова Л. Г. Мультимедійні навчально-розвивальні музично-ігрові засоби та їх використання на уроках музики у початкових класах : метод. посіб. з курсу “Методика вивчення музики” для студ. спец. 7.01010201 – Початкова освіта, спеціалізація – Музика / Л. Г. Гаврілова. – Слов’янськ : ДДПУ, 2012. – 68 с.

6. Гаврілова Л. Г. Мультимедійні технології в мистецькій освіті : навч.-метод. посіб. для студ. пед. вишів (напрямок підгот. 6.010102 – “Початкова освіта”) / Л. Г. Гаврілова. – Слов’янськ : Видавництво Б.І. Маторіна, 2014. – 228 с.

7. Гершунский Б. С. Компьютеризация в сфере образования: Проблемы и перспективы / Б. С. Гершунский. – М. : Педагогика, 1987. – 264 с.

8. Гумінська О. Використання мультимедійних засобів – оновлення методики викладання мистецтв / О. Гумінська // Мистецтво та освіта. – № 3 (53). – 2009. – С. 21 – 25; № 4 (54). – 2009. – С. 19 – 22.

9. Гуревич Р. С. Інформаційно-телекомунікаційні технології в навчальному процесі та наукових дослідженнях : навч. посіб. для студ. пед. вузів і слухачів інститутів післядипломної освіти / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія. – Вінниця : ДОВ “Вінниця”, 2004. – 365 с.

10. Інформаційні технології : навчально-методичний посібник / М. І. Жалдак, О. А. Хомік [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. – 194 с.

11. Кашуба Л. І. Образотворче мистецтво в початковій школі / Л. І. Кашуба. – Тернопіль : Мальва-ОСО, 2001. – 311 с.

12. Коломієць А. М. Інформаційна культура вчителя початкових класів: монографія / А. М. Коломієць. – Вінниця : ВДПУ, 2007. – 379 с.
13. Котляр В. П. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей / В. П. Котляр. – К. : Кондор, 2006. – 200 с.
14. Методика навчання мистецтва у початковій школі : посібник для вчителів / Л. М. Масол [та ін.]. – Х. : Веста: Видавництво “Ранок”, 2006. – 256 с.
15. Масол Л. М. Загальна мистецька освіта: теорія і практика : монографія / Людмила Михайлівна Масол. – К.: Промінь, 2006. – 432 с.
16. Мистецтво: програма для загальноосвітніх навчальних закладів, 1-4 класи / Л. М. Масол [та ін.] // Мистецтво та освіта : науково-методичний журнал. – 2012. – № 1. – С. 2 – 7.
17. Петухова Л. Є. Теоретичні основи підготовки вчителів початкових класів в умовах інформаційно-комунікаційного педагогічного середовища: монографія дис. ... доктора пед. наук : 13.00.04 / Л. Є. Петухова. – Херсон : Айлант, 2007. – 200 с. : іл.
18. Ривкінд Ф. М. Основи комп'ютерної грамотності – молодшим школярам / Ф. М. Ривкінд // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 1998. – №2. – С. 10 – 13.
19. Роберт И. В. Современные информационные технологии в образовании / И. В. Роберт. – М. : Школа-Пресс, 1994. – 205 с.
20. Ростовський О. Я. Методика викладання музики в початковій школі : навч.-метод. Посібник / О. Я. Ростовський. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2000. – 272 с.
21. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти : навч.-метод. посібник / О. Я. Ростовський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. – 640 с.
22. Співаковський О. В. Інформаційно-комунікаційні технології в початковій школі: навч.-метод. посіб. для студ. напряму підгот. “Початкова

освіта” / О. В. Співаковський, Л. Є. Петухова, В. В. Коткова. – Херсон : ХДУ, 2011. – 267 с.

23. Шакотько В. В. Методика використання ІКТ у початковій школі : навч.-метод. посібник / В. В. Шакотько. – К. : ТОВ Редакція “Комп’ютер”, 2008. – 128 с.

Інтернет-ресурси

1. GIMP – бесплатный растровый графический редактор [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.progimp.ru>.

2. MyTestX [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://mytest.klyaksa.net/htm/download/>

3. Nero Vision [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://nero-programs.narod.ru/vision.html>

4. Nero Wave Editor [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://nero-programs.narod.ru/wave-editor.html>

5. UniTest System 4.10.6 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.softportal.com/software-1131-unitest-system.html>

6. Графический редактор Paint [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://windows.microsoft.com/ru-ru/windows/using-paint#1TC=windows-7>

7. Державний стандарт початкової загальної освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/education/average>

8. Дишлева С. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) та їх роль в освітньому процесі [Електронний ресурс] / С. Дишлева. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/technol/6804/>.

9. Дорошенко Ю.О. Інформатика: еволюція поняття / Ю. О. Дорошенко // Міжнародна науково-практична конференція інформатизація освіти України: європейський вимір [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://labconf.ic.km.ua/tezy/docs/71.pdf>

10. Дуб О. Комп'ютер і дитина. Здоровий підхід [Електронний ресурс] / О. Дуб. – Режим доступу: <http://abetka.ukrlife.org/pc.htm>
11. Закон України “Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки” від 9 січня 2007 року № 537-V. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
12. Зуєв С. П. Впровадження комп'ютерних технологій у музичну освіту [Електронний ресурс] / С. П. Зуєв // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2010. – № 3(5). – Режим доступу : http://www.nbuu.gov.ua/portal/soc_gum/pednauk/2010_3/203.pdf.
13. Інформаційні технології – Вікіпедія [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki>.
14. Інформаційні технології – значення терміну [Електронний ресурс] / Setlaboratory. // Режим доступу : <http://www.setlab.net/?view=what-is-IT>
15. Как сделать видеорок? Как редактировать видео – учимся за 5 минут! [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://kak-sdelat-videourok.narod.ru/nero_vision.html
16. Комаровский А. Н. Конструктор тестов в MS PowerPoint [Электронный ресурс] / А. Н. Комаровский. – Режим доступа : <http://www.gosbook.ru/node/31984>.
17. Конструктор тестов 3.3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.softportal.com/software-2062-onstruktor-testov.html>.
18. Малювати он-лайн [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.newart.ru/gal18.htm>.
19. Музичне мистецтво: програма для 1 – 4 класів загальноосвітніх навчальних закладів [Електронний ресурс]/ Л. О. Хлебнікова [та ін.]. – Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/images/files/.../one.../17.doc>.
20. Мультимедіа – Вікіпедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org/wiki>

21. Образотворче мистецтво: програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 1–4 класів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/692/educational_programs/nnn14kl/.

22. Отрошко Т. В. Організація позакласної та виховної роботи з використанням інформаційних та комунікаційних технологій [Електронний ресурс] / Т. В. Отрошко. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/vkhnu/Nzkr/2008_21/23.htm.

23. Павлюк Т. Використання комп'ютерних технологій у практиці роботи дошкільних навчальних закладів України [Електронний ресурс] / Т. Павлюк. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vird/2010_9/15.pdf.

24. Попов О. А. Новая классификация компьютерных игр [Электронный ресурс] / О. А. Попов. – Режим доступа : <http://psystat.at.ua/publ/4-1-0-30>.

25. Презентации PowerPoint 2007. Программа создания презентаций на основе компьютерных слайдов [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.lessons-tva.info/edu/inf-pp/pp.html>

26. Профессиональный графический редактор [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.softkey.info/reviews/review4127.php>

27. Работа с клипами в программе Windows Movie Maker [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://windows.microsoft.com/ru-ru/windows-vista/work-with-clips-in-windows-movie-maker>

28. Розмальовки он-лайн (флеш-розмальовки) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://umm4.com/raskraski-onlajn>

29. Столярчук Л. І. Використання комп'ютерних технологій на уроках музики [Електронний ресурс] / Л.І. Столярчук. – Режим доступу : <http://intkonf.org/stolyarchuk-li-vikoristannya-kompyuternih-tehnologiy-na-urokah-muziki/>.

30. Тестирование на мультимедийном уроке [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://didaktor.ru/testirovanie-na-multimedijnom-uroke/>

31. Топорівська Я. Можливості використання комп'ютерних технологій у професійній підготовці майбутнього вчителя музики [Електронний ресурс] / Я. Топорівська. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/PORTAL/Soc_Gum/NZTNPU/ped/2009_2/2-008.pdf.

32. Уроки видеомонтажа. Использование программы Windows Movie Maker [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://1htv.com/maker/usingwindowsmoviemaker.htm>.

33. Уроки малювання олівцем [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.mogut-vse.ru/ludy/index.php?view=category&id=42%3A2011-02-18-23-15-17&option=com_content&Itemid=96

34. Учебник PowerPoint [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://nashol.com/20100601601/uchebnik-powerpoint.html>.

35. Хекало Є. Особливості використання комп'ютерних технологій на заняттях з музики у контексті фахової підготовки музичних керівників [Електронний ресурс] / Є. Хекало. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Ppps/2010_36/files/148-153.pdf.

36. Що таке Програмний Педагогічний Засіб – Електронні засоби навчання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.znanius.com/3875.html?&L=0>

37. Ярусова Е. А. Компьютерные игры – новый вид развивающего обучения [Электронный ресурс] / Е. А. Ярусова. – Режим доступа : <http://www.ivalex.vistcom.ru/konsultac203.html>.

4. Форма підсумкового контролю результатів навчання – залік.

5. Засоби діагностики результатів навчання – тестування, веб-квест, створення e-portfolio, проект (інтерактивний плакат).

Міністерство освіти і науки України

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Кафедра теорії і практики початкової освіти

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

до навчальної дисципліни

**ЕЛЕКТРОННИЙ КОНТЕНТ НАВЧАННЯ МИСТЕЦЬКИХ
ДИСЦИПЛІН У ВНЗ**
(назва навчальної дисципліни)

**підготовки здобувачів ступеня вищої
освіти магістр**
(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 013 Початкова освіта
(шифр і назва спеціальності)

**спеціалізації: «Інформатика», «Англійська мова», «Музика»,
«Хореографія»**
(назва спеціалізацій)

Укладач:

доктор педагогічних наук, професор
Гаврілова Л. Г.

Слов'янськ – 2016 р.

Тема заняття: Електронні навчальні засоби з мистецьких дисциплін: визначення, класифікація. Програми для обробки звукових, відеоматеріалів. Графічні редактори.

Мета вивчення: надати визначення основних теоретичних понять “мультимедійні навчальні засоби”, “електронні освітні ресурси”, “електронний підручник”, “програмний педагогічний засіб”; розглянути сучасні класифікації МНЗ; ознайомити студентів з існуючою мультимедійною навчально-розвивальною продукцією мистецького змісту для молодших школярів; розвивати критичність до мультимедійних матеріалів, мотивацію до застосування педагогічних можливостей ІКТ у професійній діяльності; виховувати культуру електронного спілкування, інформаційну культуру майбутніх учителів початкових класів.

Обсяг навчального часу: 4 год.

Обладнання: комп'ютер, мультимедійна дошка, ППЗ з музичного, образотворчого мистецтва, інтегрованого курсу “Мистецтво”, навчально-розвивальні мультимедійні засоби (ігрові програми з різних видів мистецтва)

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Визначити поняття мультимедійні навчальні засоби (МНЗ). Вказати на переваги та недоліки мультимедійних засобів навчання у порівнянні з традиційними.

2. Надати класифікацію МНЗ з мистецьких дисциплін і, охарактеризувати кожну групу:

- мультимедійні підручники і посібники;
- інформаційно-довідкові мультимедійні видання;
- тренажери мистецьких умінь і навичок та школи гри на музичних інструментах;
- дитячі ігрові навчально-розвивальні видання з різних видів мистецтва;

- тестові програми контролю мистецьких знань і умінь з використанням засобів мультимедіа.

II. Практичний блок.

– показати мультимедійні матеріали (аудіо, відео фрагментів, малюнків, фотоматеріалів, репродукцій тощо), які були підготовлені вдома; оброблені з допомогою, графічних редакторів;

– продемонструвати практичне використання програм для обробки аудіо та відео матеріалів Nero Wave Editor, Nero Vision;

– продемонструвати володіння одним із графічних редакторів (Paint, GIMP, Photo Pos Pro тощо).

Критерії оцінювання мультимедійних фрагментів

до уроків освітньої галузі “Мистецтво”

1. Відповідність наведених матеріалів темі та змісту уроку.
2. Якість редагування мультимедійних фрагментів (тривалість аудіо та відео матеріалів, зберігання змістової цілісності фрагментів, якість “нарізки”);
3. Творчі прояви та експерименти у підборі матеріалів.

Література:

1. Гаврілова Л. Г. Мультимедійні технології в мистецькій освіті : навч.-метод. посіб. для студ. пед. вишів (напрямок підготовки 6.010102 – “Початкова освіта”) / Л. Г. Гаврілова. – Слов’янськ : Видавництво Б. І. Маторіна, 2014. – 228 с.

2. Гумінська О. Використання мультимедійних засобів – оновлення методики викладання мистецтв / О. Гумінська // Мистецтво та освіта. – № 3(53). – 2009. – С. 21 – 25. – №4(54). – 2009. – С. 19 – 22.

3. Державний стандарт початкової загальної освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://old.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/692/state_standards/

4. Інформаційно-комунікаційні технології в початковій школі: навчально-методичний посібник для студентів напряму підготовки

“Початкова освіта” / О. В. Співаковський, Л. Є. Петухова, В. В. Коткова. – Херсон, 2011. – 267 с.

5. Шакотько В.В. Методика використання ІКТ у початковій школі: навч.-метод. посібник / В.В. Шакотько. – К.: ТОВ Редакція “Комп’ютер”, 2008. – 128 с.

Інтернет-ресурси для ознайомлення з комп’ютерними програмами

1. GIMP – бесплатный растровый графический редактор [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.progimp.ru>.

2. Nero Vision [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://nero-programs.narod.ru/vision.html>.

3. Nero Wave Editor [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://nero-programs.narod.ru/wave-editor.html>.

4. Графический редактор Paint [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://windows.microsoft.com/ru-ru/windows/using-paint#1TC=windows-7>

5. Работа с клипами в программе Windows Movie Maker [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://windows.microsoft.com/ru-ru/windows-vista/work-with-clips-in-windows-movie-maker>

6. Уроки видеомонтажа. Использование программы Windows Movie Maker [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://1htv.com/maker/usingwindowsmoviemaker.htm>

7. Учебник PowerPoint [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://nashol.com/20100601601/uchebnik-powerpoint.html>

Тема заняття: Освітня галузь “Мистецтво” у початковій школі. Структура уроків мистецького циклу. Програмні педагогічні засоби з мистецтва. Методика створення й використання електронних навчальних засобів з мистецтва у початкових класах.

Мета вивчення: навчити майбутніх учителів початкових класів раціонально використовувати програмні педагогічні засоби (ППЗ) на уроках освітньої

галузі “Мистецтво” з дотриманням санітарних та дидактичних вимог; розвивати критичність до мультимедіа матеріалів, творчий підхід до побудови та проведення уроку, мотивацію до застосування педагогічних можливостей МНЗ у професійній діяльності; виховувати культуру електронного спілкування, інформаційну культуру майбутнього вчителя початкових класів, підвищувати рівень естетичної культури

Обсяг навчального часу: 4 год.

Обладнання: комп’ютер, мультимедійна дошка, ППЗ з музичного, образотворчого мистецтва, інтегрованого курсу “Мистецтво”, навчально-розвивальні мультимедійні засоби (ігрові програми з різних видів мистецтва)

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань

1. Охарактеризувати систему початкової мистецької освіти, визначити Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів з музичної, образотворчої, мистецько-синтетичної лінії.

2. Навести структуру уроків музики, образотворчого мистецтва, інтегрованого курсу “Мистецтво” у початкових класах, визначити специфіку уроків мистецького циклу.

3. Оглянути програмні педагогічні засоби (ППЗ) з музичного, образотворчого мистецтва та інтегрованого курсу “Мистецтво”.

4. Сформулювати методичні поради щодо використання ППЗ з мистецьких дисциплін у початкових класах.

II. Практичний блок

1. Презентувати фрагмент уроку музики (образотворчого мистецтва, інтегрованого курсу “Мистецтво”) з використанням мультимедійної презентації у програмі PowerPoint 2007 (у вигляді рольової гри, з позиції вчителя початкових класів).

2. Проаналізувати та оцінити наведені фрагменти за наданим планом.

**Основні вимоги до демонстрації фрагменту уроку
з мультимедійною презентацією:**

- 1) тривалість презентації 5-7 хв.;
- 2) вільне володіння матеріалом уроку;
- 3) підготовка та подання програмного та технічного забезпечення уроку заздалегідь та в повному обсязі;

4) початок презентації – інформаційний вступ:

Предмет _____ *клас* _____

Тема уроку _____

Мета уроку _____

Тип уроку (комбінований, засвоєння нових знань, вироблення навичок і вмінь, узагальнення і систематизації знань, практичного застосування знань, навичок і вмінь, контролю й корекції знань, навичок і вмінь).

Комп'ютерне обладнання (комп'ютери (__ шт.), мультимедійний проектор, інтерактивна дошка).

Методи навчання (виконавчий, репродуктивний, частково-пошуковий, пошуковий, творчий).

5) наприкінці презентації студент має передати викладачеві роздрукований сценарій фрагменту уроку з обов'язковою наявністю інформаційного вступу в ньому та роздрукованими слайдами.

Критерії оцінювання фрагменту уроку

із застосуванням мультимедійної презентації:

Оцінювання здійснюється за 3-бальною (задовільно, добре, відмінно) шкалою за такими параметрами:

- 1) актуальність використання мультимедійної презентації для даного уроку;
- 2) ефективність використання презентації (індивідуалізація процесу навчання, диференціація, контроль учнівських знань, вивільнення навчального часу на уроці, підвищення якості засвоєння навчального матеріалу, посилення мотивації до навчання тощо);
- 3) дотримання техніки безпеки та санітарно-гігієнічних вимог;

4) педагогічна майстерність вчителя (володіння матеріалом, педагогічне спілкування, вміння мотивувати та підтримати дисципліну в класі тощо);

5) сформованість інформаційної культури вчителя (вміла демонстрація презентації, якість оформлення слайдів, дидактичного матеріалу, відповідність віковим особливостям учнів, вміння редагувати мультимедійні матеріали та ін.).

Література:

1. Масол Л. М. Методика навчання мистецтва у початковій школі: Посібник для вчителів / Л. М. Масол, О. В. Гайдамака, Е. В. Белкіна, О. В. Калініченко, І. В. Рудчеко. – Х.: Веста: Видавництво "Ранок", 2006. – 256 с.

2. Мистецтво: програма для загальноосвітніх навчальних закладів, 1-4 класи [Текст] / Л. Масол [и др.] // Мистецтво та освіта : науково-методичний журнал. – 2012. - №1. – С. 2 – 7.

3. Музичне мистецтво : програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1 – 4 класи / [укл. Л. Хлебнікова, Л. Дорогань та ін.] // Навчальні програми для 1 – 4-х класів загальноосвітніх навчальних закладів. – К.: Видавничий дім "Освіта", 2012. – С. 212 – 244.

4. Образотворче мистецтво. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 1-4 класів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/692/educational_programs/nnn14kl/. – Назва з екрану.

5. Педагогічний програмний засіб "Музичне мистецтво". Версія 2.0. Методичні рекомендації по використанню ППЗ при проведенні уроку та при самостійній роботі учнів. – Рівне: ПП "Контур плюс", 2007 р. – 12с.

6. Педагогічний програмний засіб "Образотворче мистецтво". Версія 2.0. Методичні рекомендації по використанню ППЗ при проведенні уроку та при самостійній роботі учнів. – Рівне: ПП "Контур плюс", 2008 р. – 20с.

7. Педагогічний програмний засіб “Мистецтво”. Версія 2.0. Методичні рекомендації по використанню ППЗ при проведенні уроку та при самостійній роботі учнів. – Рівне: ПП “Контур плюс”, 2008 р. – 13с.

8. Що таке Програмний Педагогічний Засіб – Електронні засоби навчання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.znanius.com/3875.html?&L=0> – Назва з екрану.

Тема заняття: Електронні навчальні засоби в курсах з музичного мистецтва у ВНЗ.

Мета вивчення: ознайомити студентів з можливостями оптимізації дисциплін з музичного мистецтва, а також уроків музики та інтегрованого курсу “Мистецтво” в початковій школі мультимедійними навчальними засобами, надати методичні рекомендації з використання МНЗ на уроках мистецького циклу, надати уявленнь про специфіку мультимедійних тестових завдань до занять з мистецьких дисциплін; розвивати мотивацію до оволодіння мультимедійними технологіями та їх застосування в подальшій професійній діяльності; виховувати інформаційну культуру, творчий підхід до організації уроків

Обсяг навчального часу: 4 год.

Обладнання: комп’ютер, мультимедійна дошка, ППЗ з музичного, образотворчого мистецтва, інтегрованого курсу “Мистецтво”, електронні навчальні засоби.

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань

1. Назвати електронні навчальні засоби з музичного мистецтва для ВНЗ, мультимедійні навчальні засоби з музики для початкової школи, класифікувати їх та охарактеризувати групи.

2. Назвати основні види музичної діяльності, доцільні для уведення ЕОР

3. Визначити методичні рекомендації з використання електронних навчальних засобів у підготовці майбутніх учителів та мультимедійних навчально-ігрових засобів на різних етапах уроку музики у різних видах музичної діяльності.

II. Практичний блок

1. Продемонструвати фрагменти уроку музики (інтегрованого курсу “Мистецтво”) з використанням мультимедійних навчально-розвивальних ігрових засобів (у вигляді рольової гри, з позиції вчителя початкових класів).

2. Проаналізувати та оцінити наведені фрагменти за наданим планом.

3. Продемонструвати мультимедійні тести для проміжного чи підсумкового контролю знань учнів з музичного, образотворчого мистецтва, інтегрованого курсу “Мистецтво” (4-5 тестів різного типу: вибір правильної відповіді, встановлення відповідності, встановлення послідовності, введення тексту).

Основні вимоги до демонстрації фрагменту уроку з використанням МНЗ з музичного (образотворчого) мистецтва:

- 1) тривалість демонстрації фрагменту уроку 5-7 хв.;
- 2) вільне володіння матеріалом уроку;
- 3) підготовка та подання програмного та технічного забезпечення уроку заздалегідь та в повному обсязі;
- 4) на початку – інформаційний вступ:

Предмет _____ *клас* _____

Тема уроку _____

Мета уроку _____

Тип уроку (комбінований, засвоєння нових знань, вироблення навичок і вмінь, узагальнення і систематизації знань, практичного застосування знань, навичок і вмінь, контролю й корекції знань, навичок і вмінь).

Комп'ютерне обладнання (комп'ютери (__шт.), мультимедійний проектор, інтерактивна дошка).

Програмні засоби _____.

Методи навчання (виконавчий, репродуктивний, частково-пошуковий, пошуковий, творчий).

5) наприкінці показу фрагменту уроку студент має передати викладачеві роздрукований сценарій цього фрагменту уроку з обов'язковою наявністю інформаційного вступу в ньому.

**Критерії оцінювання фрагменту уроку із застосуванням
мультимедійних навчально-розвивальних ігрових засобів:**

Оцінювання здійснюється за 3-бальною (задовільно, добре, відмінно) шкалою за такими параметрами:

1) актуальність використання мультимедійних навчальних засобів для даного уроку;

2) ефективність використання МНЗ (індивідуалізація процесу навчання, диференціація, контроль учнівських знань, вивільнення навчального часу на уроці, підвищення якості засвоєння навчального матеріалу, посилення мотивації до навчання тощо);

3) дотримання техніки безпеки та санітарно-гігієнічних вимог (організація робочого місця, інструктаж, дозування часу роботи за комп'ютером, наявність гімнастичних пауз);

4) педагогічна майстерність вчителя (володіння матеріалом, педагогічне спілкування, робота з МНЗ, вміння мотивувати та підтримати дисципліну в класі тощо);

5) інформаційна культура вчителя (вміння добирати мультимедійні навчальні засоби та керувати ними).

Література:

1. Василенко Е. В. Шляхи застосування комп'ютерних технологій на уроках музичного мистецтва / Е. В. Василенко // Мистецтво в школі (музика, образотворче мистецтво, художня література). – №1(13). – 2010. – С. 3 – 5.

2. Гаврілова Л. Г. Мультимедійні навчально-розвивальні музично-ігрові засоби та їх використання на уроках музики у початкових класах : метод. посібн. / Л. Г. Гаврілова. – Слов'янськ: ДДПУ, 2012. – 68с.

3. Гумінська О. Використання мультимедійних засобів – оновлення методики викладання мистецтв / О. Гумінська // Мистецтво та освіта. – № 3(53). – 2009. – С. 21 – 25. – №4(54). – 2009. – С. 19 – 22.

4. Зуєв С.П. Впровадження комп'ютерних технологій у музичну освіту / С. П. Зуєв // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2010. – №3(5) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/pednauk/2010_3/203.pdf.

5. Кивлюк О. Можливості використання комп'ютерних ігор у навчально-виховному процесі початкової школи / О.Кивлюк // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. – 2007. - № 6. – С. 98–103.

6. Комаровский А. Н.: “Конструктор тестов в MS PowerPoint” [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.gosbook.ru/node/31984>;

7. Тестирование на мультимедийном уроке [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://didaktor.ru/testirovanie-na-multimedijnom-uroke/>

Тема заняття: Електронні навчальні засоби в курсах образотворчого мистецтва та інших мистецьких дисциплінах у ВНЗ.

Мета вивчення: ознайомити студентів з можливостями оптимізації занять з образотворчого мистецтва у ВНЗ, уроків образотворчого мистецтва та інтегрованого курсу “Мистецтво” в початковій школі мультимедійними навчальними засобами, надати методичні рекомендації з використання МНЗ на уроках мистецького циклу, надати рекомендації щодо створення мультимедійного супроводу виховних заходів у початковій школі; розвивати мотивацію до оволодіння мультимедійними технологіями та їх застосування в подальшій професійній діяльності; виховувати інформаційну культуру, творчий підхід до організації занять у ВНЗ.

Обсяг навчального часу: 4 год.

Обладнання: комп'ютер, мультимедійна дошка, ППЗ з музичного, образотворчого мистецтва, інтегрованого курсу “Мистецтво”, електронні навчальні засоби з образотворчого мистецтва.

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань

1. Назвати мультимедійні навчальні засоби з образотворчого мистецтва, класифікувати їх та оглянути кожну групу.
2. Назвати основні види образотворчої діяльності, які дозволяють залучати електронні навчальні засоби.
3. Методичні рекомендації з використання мультимедійних навчальних засобів на різних етапах занять з образотворчого мистецтва у різних видах діяльності.
4. Мультимедійні технології на виховній годині.

II. Практичний блок

1. Продемонструвати фрагменти уроку образотворчого мистецтва у початковій школі (інтегрованого курсу “Мистецтво”) з використанням мультимедійних навчально-розвивальних ігрових засобів (у вигляді рольової гри, з позиції вчителя початкових класів).
2. Проаналізувати та оцінити наведені фрагменти за наданим планом (див. практичне заняття №3).
3. Скласти конспект проведення виховної години (свята) на кураторському часі, підготувати мультимедійний матеріал до нього та продемонструвати його.
4. Проаналізувати виховний захід та програмне забезпечення до нього.

Література:

1. Альохіна С. В. Використання всесвітньої глобальної мережі Інтернет у навчально-вихованому процесі при вивченні образотворчого мистецтва [Електронний ресурс] / С. В. Альохіна. – Режим доступу: <http://www.docme.ru/doc/134623/rmo-zotm-2012>.
2. Котляр В. П. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей / В. П. Котляр. – К.: Кондор, 2006. – 200 с.
3. Лебедева А. В. Использование компьютерных технологий на уроках изобразительного искусства в учреждениях дополнительного образования

детей [Электронный ресурс] / А. В. Лебедева. – Режим доступа: <http://festival.1september.ru/articles/572373/>

4. Образотворче мистецтво. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 1-4 класів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/692/educational_programs/nnn14kl/

5. Співаковський О. В. Інформаційно-комунікаційні технології в початковій школі: навч.-метод. посіб. для студ. напряму підгот. “Початкова освіта” / О. В. Співаковський, Л. Є. Петухова, В. В. Коткова. – Херсон : ХДУ, 2011. – 267 с.

6. Шакотько В. В. Методика використання ІКТ у початковій школі : навч.-метод. посібник / В. В. Шакотько. – К. : ТОВ Редакція “Комп’ютер”, 2008. – 128 с..

7. Ярусова Е. А. Компьютерные игры – новый вид развивающего обучения [Электронный ресурс] / Е. А. Ярусова. – Режим доступа: <http://www.ivalex.vistcom.ru/konsultac203.html>

Міністерство освіти і науки України

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

**ДИДАКТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ІЗ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕЛЕКТРОННИЙ КОНТЕНТ НАВЧАННЯ МИСТЕЦЬКИХ
ДИСЦИПЛІН У ВНЗ**
(назва навчальної дисципліни)

здобувачів ступеня вищої освіти магістр
(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 013 Початкова освіта
(шифр і назва спеціальності)

**спеціалізації: «Інформатика», «Англійська мова», «Музика»,
«Хореографія»**
(назва спеціалізацій)

Укладач:

доктор педагогічних наук, професор
Гаврілова Л. Г.

Завдання №1

“Мультимедійний контент мистецьких дисциплін у ВНЗ”

1. Знайдіть у мережі Інтернет та опрацюйте у відповідних програмах мультимедійні матеріали (аудіо-, відеофрагменти малюнки, фотоматеріали, репродукції тощо) до занять з історії української культури, методики навчання музики, історії музичного мистецтва, образотворчого мистецтва з методикою викладання та ін.. Тематика занять

- “Пісенність, танцювальність, маршовість як основні властивості музики” (методика навчання музики);
- “Видатні українці ХХ століття” (історія української культури);
- “Українське бароко” (історія української культури);
- “Жанри образотворчого мистецтва. Пейзаж” (образотворче мистецтво з методикою викладання);
- “Казкові герої на екрані” (основи сценічних мистецтв)

Рекомендовані програми: Nero Wave Editor, Nero Vision; графічні редактори Paint, GIMP, Photo Pos Pro тощо.

Алгоритм підготовки мультимедійного контенту

дисциплін мистецького циклу

1. Визначити тему, ціль і тип заняття.
2. Скласти орієнтовну структуру заняття, у відповідності із основною метою намітити завдання й необхідні етапи для їх досягнення.
3. Продумати етапи, на яких необхідно залучити засоби мультимедіа, проаналізувати доцільність їх застосування в порівнянні з традиційними засобами.
4. Скласти орієнтовний сценарій презентації, відібрати та обробити мультимедійні матеріали для слайдів, використовуючи відповідні програми.
5. Розташувати мультимедійні матеріали на слайдах.

Критерії відбору мультимедійного контенту:

- зміст і об'єм мультимедійного супроводу повинні відповідати пізнавальним можливостям здобувачів вищої освіти, враховувати їх інтелектуальну підготовку й специфіку спеціалізації;
- при редагуванні візуального мультимедійного матеріалу слід уникати дальніх планів, дрібних деталей, занадто яскравих кольорів; має значення і фонові кольорова гама слайдів, і колір тексту;
- не варто перенавантажувати слайди анімацією та різноманітними спецефектами, це заважає сприйманню мультимедійного матеріалу;

Критерії оцінювання мультимедійного контенту

мистецьких дисциплін у ВНЗ

1. Відповідність наведених матеріалів темі та змісту заняття.
2. Якість редагування мультимедійних фрагментів (тривалість аудіо та відеоматеріалів, зберігання змістової цілісності фрагментів, якість “нарізки”, чіткість зображень і яскравість кольорової гами візуальних матеріалів).
3. Творчі прояви та експерименти у підборі матеріалів.

Рекомендовані джерела:

1. GIMP – бесплатный растровый графический редактор [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.progimp.ru>.
2. Nero Vision [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://nero-programs.narod.ru/vision.html>
3. Nero Wave Editor [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://nero-programs.narod.ru/wave-editor.html>
4. Графический редактор Paint [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://windows.microsoft.com/ru-ru/windows/using-paint#1TC=windows-7>
5. Как сделать видеоурок? Как редактировать видео – учимся за 5 минут! [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://kak-sdelat-videourok.narod.ru/nero_vision.html

6. Масол Л. М. Методика навчання мистецтва у початковій школі: Посібник для вчителів / Л. М. Масол, О. В. Гайдамака, Е. В. Белкіна, О. В. Калініченко, І. В. Рудчеко. – Х.: Веста: Видавництво "Ранок", 2006. – 256 с.

7. Профессиональный графический редактор [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.softkey.info/reviews/review4127.php>

Завдання № 2

Мультимедійна презентація до уроків освітньої галузі "Мистецтво"

Підготуйте мультимедійні презентації у програмі PowerPoint (або іншій) до 3-х занять з дисциплін мистецького циклу у вищій школі (методика навчання музики, історія музичного мистецтва, історія хореографічного мистецтва, образотворче мистецтво з методикою викладання, історія української культури). Опрацюйте мультимедійний контент презентації (аудіо, відео, фотоматеріали, інші зображення) у відповідних програмах.

Алгоритм підготовки мультимедійної презентації

1. Визначити тему, ціль і тип заняття.
2. Скласти орієнтовну структуру заняття, у відповідності із основною метою намітити завдання й необхідні етапи для їх досягнення.
3. Продумати етапи, на яких необхідно залучити засоби мультимедіа, проаналізувати доцільність їх застосування в порівнянні з традиційними засобами.
4. Скласти сценарій презентації, відібрати та обробити мультимедійні матеріали для слайдів, використовуючи відповідні програми, продумати зміст кожного слайду.
5. Налаштування презентації (фон, ефекти анімації, звук, гіперпосилання, керуючі кнопки; запис у пам'ять комп'ютера), друк (за необхідності).
6. Оцінка презентації щодо санітарних норм (тривалість, якість звуку і кольорів).

Вимоги до підготовки презентації

1. Обирати простий, але ефектний дизайн. Презентація має бути лише фоном для усного повідомлення матеріалу, вона не повинна відволікати увагу від викладача, аудиторія має слухати й сприймати матеріал, а не лише переглядати картинки на екрані. Всі слайди слід оформлювати в єдиному стилі, який при цьому не відволікатиме від самої презентації, керівні кнопки не мають бути яскравішими за основний зміст слайда.

2. Не доцільно використовувати:

- надто яскравих кольорів (рекомендують застосовувати для тла холодні тони зелено-синьої гами та невиразні текстури);

- більше як три кольори на одному слайді (при цьому кольори тексту та фону мають бути контрастними, загалом рекомендують застосування кольорових схем “світлий текст на темному фоні” та “темний текст на білому фоні”);

- значну кількість анімаційних ефектів (їх застосування має бути обґрунтованим);

- довгих речень та формулювань, значної кількості прийменників;

- невиразних та непомітних заголовків;

- завеликої чи замалої кількості слайдів (фахівці рекомендують 36 слайдів для 10 хвилин – таке співвідношення можна використовувати у випадку, якщо слайд може бути повністю сприйнятий свідомістю людини за 15 секунд. Тобто, це велика ілюстрація, яка видна з будь-якої точки залу, і короткий підпис до неї. У випадку, якщо слайди покликані бути не тільки фоном для мови, а ще й джерелом важливої інформації, радять користуватися правилом “10 – 20 – 30”: 10 слайдів слід показувати за 20 хвилин, а мінімальний розмір шрифту має дорівнювати 30 пт – це важливо для розуміння матеріалу);

- більше 15 рядків тексту чи двох зображень із коментарями на одному слайді;

- фонового звукового супроводу демонстрації;
- одноманітної побудови презентації: таблиці, схеми, текстові слайди тощо мають чергуватися.

3. Структура презентації: титульний слайд, інформаційні слайди, завершальний слайд зі списком літератури та Інтернет-посиланнями.

4. Слід дотримуватися технічних вимог оформлення слайдів. Ці вимоги окреслюють правила розташування інформації на слайді для найоптимальнішого її сприймання школярами:

- перевага надається горизонтальному розташуванню інформації;
- найбільш важлива інформація – у центрі екрану;
- усі таблиці схеми, діаграми, графіки тощо повинні мати назву, яка в таблицях розташовується над, а в усіх інших різновидах – під зображенням;
- не можна змішувати різні типи шрифтів у одній презентації, перевагу слід надавати шрифтам “без насічок” (Arial, Verdana Comic Sans MS, Calibri та ін.) – їх легше читати з відстані;
- розмір шрифтів має коливатися в межах: 22 – 28 пт для заголовків, 18 – 22 пт – для основного тексту, 16 – 20 пт – для підписів зображень, шрифтів легенд, 14 – 16 – для номерів слайдів;
- номер слайда розташовується в правому верхньому кутку, на титульному та завершальному слайдах номер можна не ставити.

Вимоги до демонстрації мультимедійної презентації

1. Не повторювати те, що написано на слайдах. Показ слайда має супроводжуватися усним мовленням, що пояснює, коментує чи описує інформацію на екрані, але не переказує її.

2. Своєчасно коментувати слайди. Момент появи слайда на екрані не повинен збігатися з коментарем вчителя, дітям слід дати деякий час (залежно від обсягу і складності матеріалу слайда) на самостійний його перегляд.

3. Застосовувати контрастні подразники. Не слід всю презентацію говорити в однаковому темпі та з однаковою гучністю, одноманітно рухатися

перед аудиторією або не рухатися зовсім – усі ці чинники слід чергувати для уникнення “відключення” слухачів від теми заняття.

4. Забезпечити інтерактивне спілкування із аудиторією. Найбільш популярним прийомом його є “короткі запитання”.

Критерії оцінювання фрагменту заняття із застосуванням мультимедійної презентації

Оцінювання здійснюється за такими параметрами:

- актуальність використання мультимедійної презентації для даного заняття;
- ефективність використання презентації (індивідуалізація процесу навчання, диференціація, контроль студентських знань, вивільнення навчального часу на заняття, підвищення якості засвоєння навчального матеріалу, посилення мотивації до навчання тощо);
- дотримання техніки безпеки та санітарно-гігієнічних вимог;
- педагогічна майстерність викладача (володіння матеріалом, педагогічне спілкування, вміння мотивувати та підтримати дисципліну в аудиторії тощо);
- сформованість інформаційної культури викладача (вміла демонстрація презентації, якість оформлення слайдів, дидактичного матеріалу, вміння редагувати мультимедійні матеріали та ін.).

Література та Інтернет-джерела

1. Презентации Power Point 2007. Программа создания презентаций на основе компьютерных слайдов [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.lessons-tva.info/edu/inf-pp/pp.html>

2. Учебник PowerPoint [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://nashol.com/20100601601/uchebnik-powerpoint.html>.

1. 3. Співаковський О. В. Інформаційно-комунікаційні технології в початковій школі: Навчально-методичний посібник для студентів напряму підготовки “Початкова освіта”. / О. В. Співаковський, Л. Є. Петухова, В. В. Коткова. – Херсон, 2011. – Розділ: Особливості ефективного

використання Windows Movie Maker. – С.141-146; Детальне знайомство з Windows Movie Maker. – С. 158 – 162.

Завдання №3

Конструювання мультимедійних тестів для оцінювання й контролю мистецьких знань

Розробіть у програмах MyTest X, MS PowerPoint, Hot Potatoes тестові завдання до проміжного чи підсумкового контролю мистецьких знань і умінь (по 5 тестових завдань з методики навчання музики, історії музичного мистецтва, історії хореографічного мистецтва, образотворчого мистецтва з методикою викладання, історії української культури).

Вимоги до створення мультимедійних тестів для контролю мистецьких знань і вмінь

1. Відповідність змісту тестів програмі мистецької дисципліни.
2. Складання тестів різних видів (завдання закритої форми: вибір однієї відповіді, вибір кількох відповідей, встановлення відповідності, встановлення послідовності, а також завдання відкритої форми).
3. Відповідність складності тестових завдань віковим особливостям здобувачів вищої освіти.
4. Наявність у тестових завданнях значної кількості мультимедійної інформації, підготовленої та обробленої з допомогою відповідних програм. Якість мультимедійних фрагментів (аудіо, відео, фотоматеріалів, репродукцій, інших зображень) має відповідати визначеним раніше вимогам.
5. Визначення критеріїв оцінювання знань студентів за тестовими відповідями.

Рекомендовані джерела:

1. MyTestX [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mytest.klyaksa.net/htm/download/>
2. Учебник PowerPoint [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://nashol.com/20100601601/uchebnik-powerpoint.html>

3. Буртовий С. В. Інструментальна оболонка для створення тестових завдань "Hot Potatoes" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://timso.koippo.kr.ua/hmura9/instrumentalna-obolonka-dlya-stvorennya-testovyh-zavdan-hot-potatoes/>

4. Комаровский А. Н.: “Конструктор тестов в MS PowerPoint” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gosbook.ru/node/31984>;

5. Тестирование на мультимедийном уроке [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://didaktor.ru/testirovanie-na-multimedijnom-uroke/>

Завдання №4

Використання мультимедійних навчальних засобів з різних видів мистецтва у ВНЗ. МНЗ у виховній роботі.

Розробіть по 2 фрагменти занять з методики навчання музики, історії музичного мистецтва, історії хореографічного мистецтва, образотворчого мистецтва з методикою викладання, історії української культури з використанням мультимедійних навчальних засобів (інформаційно-довідкових мультимедійних видань, ЕМНК, мультимедійних підручників, електронних посібників, електронних освітніх ресурсів, тренажерів мистецьких навичок тощо).

Складіть конспект проведення виховної години (свята), підготуйте до нього мультимедійний супровід у програмі Windows Movie Maker.

Критерії оцінювання фрагментів мистецьких занять із застосуванням мультимедійних навчальних засобів

Оцінювання здійснюється за 3-бальною (задовільно, добре, відмінно) шкалою за такими параметрами:

- актуальність використання мультимедійних навчальних засобів для цього заняття;
- ефективність використання МНЗ (індивідуалізація процесу навчання, диференціація, контроль знань, вивільнення навчального часу на занятті, підвищення якості засвоєння навчального матеріалу, посилення мотивації до навчання тощо);

– дотримання техніки безпеки та санітарно-гігієнічних вимог (організація робочого місця, інструктаж, дозування часу роботи за комп'ютером, наявність гімнастичних пауз);

– педагогічна майстерність викладача (володіння матеріалом, педагогічне спілкування, робота з МНЗ, вміння мотивувати та підтримати дисципліну тощо);

– інформаційна культура викладача (вміння добирати мультимедійні навчальні засоби та керувати ними).

Критерії оцінювання виховної години та її мультимедійної підтримки:

1. Зміст виховного заходу: наявність цікавих форм організації виховної діяльності здобувачів вищої освіти; повнота досягнення поставленої мети.

2. Дотримання технічних вимог до оформлення конспекту.

3. Характеристика програмного забезпечення: актуальність та ефективність використання мультимедійних засобів; дотримання техніки безпеки та санітарно-гігієнічних вимог; оформлення слайдів, дидактичного матеріалу, відповідність програм віковим особливостям студентів, використання авторських програм.

4. Переваги виховної години.

5. Недоліки виховної години.

6. Варто вдосконалити.

7. Загальні висновки та рекомендації.

Рекомендовані джерела

2. Работа с клипами в программе Windows Movie Maker [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://windows.microsoft.com/ru-ru/windows-vista/work-with-clips-in-windows-movie-maker>

3. Уроки видеомонтажа. Использование программы Windows Movie Maker [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://1htv.com/maker/usingwindowsmoviemaker.htm>

4. Співаковський О. В. Інформаційно-комунікаційні технології в початковій школі: Навчально-методичний посібник для студентів напряму підготовки “Початкова освіта”. / О. В. Співаковський, Л. Є. Петухова, В. В. Коткова. – Херсон, 2011. – Розділ: Особливості ефективного використання Windows Movie Maker. – С.141-146; Детальне знайомство з Windows Movie Maker. – С. 158 – 162.

Завдання № 5 для роботи в групах:

1. Група “Музиканти”.

Завдання:

- докладно проаналізувати навчально-ігрові мультимедійні музичні програми “Чарівна флейта. Граємо з музикою Моцарта”, “Аліса і пори року. Граємо з музикою Вівальді”, “Лускунчик. Граємо з музикою П. І. Чайковського”:

- знайти спільні й відмінні риси у їхньому змісті й структурі;
- виокремити у кожній комп’ютерній грі завдання для розвитку музичного слуху, пам’яті, уваги;
- з’ясувати, які саме завдання пропонуються для контролю музичних знань та умінь;
- визначити власну позицію щодо якості цих навчальних засобів та можливостей їх використання на уроках музики у школі.

2. Група “Художники”

Завдання:

- докладно проаналізувати навчально-ігрові мультимедійні програми з образотворчого мистецтва “Веселий художник” (від Data Sun Software), “Дитяча колекція. Видатні художники світу”, “Прогулянки Лувром”;
- визначити, до якої групи мультимедійних навчальних засобів з образотворчого мистецтва вони належать (аргументувати думку);
- виокремити у кожному МНЗ різні види подання навчальної інформації та творчих завдань;

- проаналізувати можливості їх використання на уроках образотворчого мистецтва у початковій школі (вказати клас і конкретні теми уроків), визначити власну позицію щодо якості цих навчальних засобів.

3. Група “Мистецтвознавці-дослідники”

Завдання:

- докладно проаналізувати мультимедійні енциклопедії з різних видів мистецтва “Театральна енциклопедія”, “Енциклопедія кіно”, “Енциклопедія популярної музики”;

- визначити їхню структуру, провідні тематичні рубрики, мультимедійний контент тощо;

- провести в мережі Інтернет пошук нових мультимедійних енциклопедичних видань з різних видів мистецтва;

- проаналізувати можливості їх використання на уроках музики, образотворчого мистецтва, інтегрованого курсу “Мистецтво” у початковій школі (вказати клас і конкретні теми уроків), визначити власну позицію щодо якості цих навчальних засобів.

Кожна група оформлює виконане завдання у формі інтерактивного постеру (у програмі Glogster) та твору-есе – це простір для творчості.

Міністерство освіти і науки України

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

із навчальної дисципліни

**ЕЛЕКТРОННИЙ КОНТЕНТ НАВЧАННЯ МИСТЕЦЬКИХ
ДИСЦИПЛІН У ВНЗ**

(назва навчальної дисципліни)

здобувачів ступеня вищої освіти магістр

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 013 Початкова освіта

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізації: «Інформатика», «Англійська мова», «Музика»,

«Хореографія»

(назва спеціалізацій)

Укладач:

доктор педагогічних наук, професор

Гаврілова Л.Г.

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Електронний контент навчання мистецьких дисциплін у ВНЗ» здійснюється у вигляді поточного контролю знань студентів та оцінювання самостійної роботи студентів відповідно до робочої навчальної програми.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни «Електронний контент навчання мистецьких дисциплін у ВНЗ» проводиться за такими формами:

а) під час лекційних занять;

б) під час практичних (семінарських) занять:

- опитування або тестування знань студентів з теоретичного матеріалу;
- оцінка якості мультимедійного контенту, лекційних презентацій, інфографіки тощо під час заняття;

в) за результатами виконання завдань самостійного опрацювання (індивідуальних завдань):

- оцінка виконання домашніх завдань під час заняття;
- обговорення матеріалів рефератів під час практичних занять.

Розподіл балів, що присвоюється студентам, із розподілом за темами

Тема	Лекції		Практичні (семінарські, лабораторні) заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	2	1			15	7,5
Т 2	2	1	5	2,5	15	7,5
Т 3	2	1	5	2,5	15	7,5
Т 4	2	1	5	2,5	15	7,5
Т 5	2	1	5	2,5	10	5
Разом	10	5	20	10	70	35

Підсумковий контроль результатів навчання з навчальної дисципліни «Електронний контент навчання мистецьких дисциплін у ВНЗ» проводиться у формі заліку.

Сумарна підсумкова оцінка, яку здобувач може отримати за результатами семестрового контролю, складається з кількості балів, отриманих за результатами поточного контролю знань під час семестру, та кількості балів, отриманих під час контрольного заходу.

Результати підсумкових заходів оцінюються за 100-бальною накопичувальною шкалою з подальшою трансформацією у національну шкалу оцінювання.

Шкала оцінювання: національна та накопичувальна 100-бальна

Фактична кількість балів, отримана здобувачем за результатами поточного контролю або підсумками контрольного заходу, переводиться в національну шкалу оцінювання за такими критеріями:

A – оцінка «відмінно» (90 – 100 балів) виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, наявного в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку та розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідати на поставлені питання, уміння застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань;

BC – оцінка «добре» (89 – 75 балів) виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені питання, уміння застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності;

DE – оцінка «задовільно» (60 – 74 балів) виставляється за посередні знання навчального матеріалу, недостатньо аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень під час виконання практичних завдань;

FX – оцінка «незадовільно» з можливістю повторного складання екзамену (26 – 59 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань;

F – оцінка «неприйнято» з обов'язковим повторним вивченням модуля (навчальної дисципліни) (0 – 25 балів) виставляється за незнання значної

частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися під час виконання практичних завдань, незнання основних фундаментальних положень.